

Inzko: Budimir nema moju podršku

Predsjedništvo Federacije treba da zasjeda u stalnoj sjednici sve dok ne ispuni svoje obaveze

Kako komentirate ponašanje predsjednika Federacije BiH Živka Budimira u vezi odluke o imenovanju sudija Ustavnog suda FBiH? Odluka je potpisana i usaglašena, no Budimir se obraća različitim institucijama, često stavljajući sebi u ulogu istražitelja, kako bi provjeravao navode o kandidatu Šahbazu Džihanoviću, aktuelnom sudiji Suda BiH, koji je zbog ove funkcije koje obnaša već prošao sve moguće vrste provjera.

Jasno smo iskazali svoj stav svim strankama uključenim u sporove unutar FBiH i očekujem da predsjednik FBiH, potpredsjednici, Vlada i Parlament djeluju u skladu s Ustavom i u interesu javnosti. S imenovanjem sudija u Ustavni sud odugovlači se još od 2008. godine. Najprije je to radila bivša predsjednica Krišto, zatim potpredsjednik Pudarić, i sada predsjednik Budimir, koji je naslijedio taj problem. Predsjednik Budimir nema moju podršku u vezi s tim. Predsjednik FBiH i dva potpredsjednika moraju igrati svoje uloge konstruktivno i s dobrim namjerama i doći do konsenzusa koji zahtijeva Ustav. Ustavni sud, uključujući i njegovo Vijeće za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, mora u potpunosti funkcionirati. Shodno tome, dajem svoju punu podršku institucijama i pravosuđu. To znači: institucije i funkcionisanje institucija ima moju podršku, ne ličnosti.

Nijedna politička stranka niti pojedinac koji tvrdi da predstavlja interese građana Federacije BiH ne bi smio djelovati tako da blokira funkcioniranje institucija FBiH. Oni koji odlažu ova imenovanja treba da razmisle veoma pažljivo prije nego što svojim potezima paraliziraju sistem.

Dopustite da iskoristim ovu priliku da još jednom jasno i zvanično kažem da nijedan pojedinačni političar ili politička stranka nemaju moju podršku. Ono što je meni važno je da imamo institucije koje funkcionišu u interesu građana i rade u skladu s Ustavom i zakonom.

Iz SDP-a su pozvali OHR i PIC da interveniraju, smatrajući da se radi o antidejtonskom i neustavnom djelovanju predsjednika FBiH. Da li ćete reagirati?

Vijeće za provedbu mira i ja pažljivo pratimo razvoj situacije i svjesni smo mogućih posljedica ukoliko se ovo ne riješi. U prošlosti sam jasno dao do znanja svoje stavove u nekoliko prilika kada sam smatrao da nije ispoštovan ustavni okvir. Moj zamjenik, ambasador Roderick Moore, nedavno je razgovarao s predsjednikom Budimirom i još jednom ga u moje ime podsjetio na obavezu da osigura imenovanje sudija u Ustavni sud Federacije bez daljnjih odlaganja. Mnogi ambasadori također su izrazili zabrinutost zbog implikacija do kojih bi došlo ako se imenovanja ne izvrše. Ali dopustite da jasno kažem: odgovorni zvaničnici i institucije moraju konačno uraditi svoj posao. Zašto bismo mi rješavali problem koji su napravili političari koji jednostavno nisu u stanju raditi svoj posao? To nije naš zadatak. Mi možemo pomoći vašim političarima kada postignu dogovor, ali ono što je potrebno je politička volja da se postigne konstruktivan kompromis te da zvaničnici i institucije ispune svoje obaveze u skladu s Ustavom i zakonom.

Ukoliko ova generacija političara nije u stanju promijeniti svoje navike i dokazati da su u stanju sudjelovati u smislenom političkom dijalogu koji rezultira zdravim kompromisnim rješenjima koja će poboljšati stanje u ovoj zemlji, onda je samo pitanje vremena kada će biračko tijelo odlučiti da više ne budu na tim mjestima. Ističe im vrijeme u kojem treba da pokažu da su dio rješenja, a ne problema.

U kojoj mjeri je dopustivo da se odugovlači s popunom Ustavnog suda FBiH u momentu kada ova institucija, vitalno važna za

funkcioniranje FBiH, radi jedva s kvorumom od pet sudija, te a kao takva gotovo da ne može donositi odluke? Također, poznato je da Vijeće za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa uopće ne može da radi, a Klub Bošnjaka u Domu naroda Federalnog parlamenta se pozvao na zaštitu vitalnog nacionalnog interesa.

Kao što sam rekao, više od četiri godine, od perioda kada je Borjana Krišto bila predsjednik, imenovanje sudija se namjerno odugovlači. Stalno izražavamo svoju zabrinutost u vezi s ovom situacijom i apeliramo na vlasti da ispune svoje obaveze i riješe ovo pitanje. Nikakvo kašnjenje nije prihvatljivo. Predsjednik i potpredsjednici Federacije BiH su, prema Ustavu, sada dužni da poduzmu aktivnosti. Došli smo do tačke kada predsjednik i potpredsjednici moraju da zasjedaju u stalnoj sjednici sve dok ne ispune svoje obaveze u pogledu imenovanja sudija čija su mjesta upražnjena u Ustavnom sudu Federacije.

Rekonstrukciju vlasti je pokrenula većina poslanika i delegata u oba doma Federalnog parlamenta, no njihovo demokratsko pravo se uskraćuje opstrukcijama na ključnim pozicijama u izvršnoj vlasti, kao što je predsjednik FBiH. Ova agonija traje više od sedam mjeseci, a za to vrijeme federalna vlada ne radi u punom kapacitetu, zbog čega ispaštaju građani FBiH. Čini se da se ovaj Gordijev čvor, zbog činjenice da stranke poput SDA, ne žele da napuste vlast, ne može riješiti bez intervencije međunarodne zajednice. Vaš komentar?

Stranke koje čine novu većinu u Parlamentu Federacije imaju jasno i legitimno pravo da zahtijevaju formiranje nove vlade koja će odražavati ovu novu većinu. Međutim, demokracija i vladavina prava nisu jelovnik sa kojeg uzimate i birate. I parlamentarna većina i opozicija imaju istu obavezu da se pridržavaju ustavnog okvira i vladavine prava. Ovo također obuhvata poštivanje podjele vlasti između postojećih vlasti. Dakle, dok se procedura ne završi, i u trenutku kada imamo neriješen zahtjev za zaštitom vitalnog nacionalnog interesa koji je pokrenut kod izglasavanja nepovjerenja, izglasavanje nepovjerenja se ne može smatrati usvojenim i nije na snazi.

Ovo također znači da sadašnja Vlada mora nastaviti da djeluje u punom kapacitetu sve dok Ustavni sud ne riješi ovo pitanje.

SDA, zajedno sa HDZ-om, ključni su faktori za rješenje implementacije presude Ustavnog suda u Mostaru. Funkcioniranje vlasti u ovom gradu također je blokirano. Situacija je izuzetno ozbiljna, a vrijeme curi. Može li OHR svojim narednim potezom omogućiti da se konačno deblokira ova situacija, jer evidentno je da su i SDA i HDZ bez kojih u ovom trenutku ništa ne može, zabetonirali svoje pozicije?

Da razjasnimo: rješenje rastućih političkih i socijalnih problema u Mostaru je da političari konačno izvrše svoje obaveze prema Daytonu i postignu sporazum kojim će se provesti odluka Ustavnog suda BiH. Kažem obaveze prema Daytonu jer, u skladu s Mirovnim sporazumom, odluke Ustavnog suda BiH su konačne i obavezujuće. Moraju biti provedene. Sve ostalo – od upitnog mandata vijećnika do različitih pokušaja usvajanja gradskog budžeta – samo odvlači pažnju od ispunjavanja ove osnovne obaveze kojom bi se omogućilo Mostaru i njegovim građanima da povrate osjećaj normalnosti i nastave da Mostar čine efikasnim pokretačem hercegovačkoga regiona. Umjesto toga, građani Mostara su ostavljeni da pate.

Zdrav kompromis i provedba odluke Ustavnog suda su jedino rješenje. Svim učesnicima je na početku procesa posredovanja pod vodstvom OHR-a, koji je obuhvatio više od 80 sastanaka, veoma jasno rečeno da se moraju nagoditi i postići dogovor. Jasno im je rečeno da ja neću, korištenjem mojih izvršnih ovlasti, raditi njihov posao umjesto njih. Mnoge od stranaka su iskazale spremnost da postignu kompromis, sada međunarodna zajednica želi da vidi isto i od SDA i HDZ-a BiH.

Stavovi građana Mostara su jasni. Nedavna anketa javnog mišljenja pokazuje da 91% Bošnjaka i 88% Hrvata želi da SDA i HDZ BiH postignu kompromis. Stanovnici Mostara smatraju ove dvije stranke najodgovornijim za trenutnu situaciju. Koliko

dugo namjeravaju da, odbijanjem da se nagode, drže stanovnike Mostara u ovoj situaciji pitanje je koje trebate uputiti njima. Oni su u središtu pažnje i na njima je da pokažu hrabrost za postizanjem kompromisa i time budu dio rješenja. Vrijeme je da ovaj divni grad konačno u potpunosti zaživi i da bude zaista most između bregova, ali i između ljudi!